

OGLEDALO

HKZ ULM - EHINGEN

04./2024.

PRAVA I DUŽNOSTI

Ljudska narav i dostojanstvo su temelj svih ljudskih sloboda, prava i dužnosti, bez obzira na rasu, boju, spol, jezik, vjeru, na političko mišljenje, na nacionalnost, kulturu i sl., jer su ljudska bića naravnim zakonom obdarena razumom i sviješću. Među temeljnim pravima je pravo na život, pravo na slobodu i sigurnost, pravo na brak i obitelj, pravo na obrazovanje, pravo na vlasništvo, pravo na zaštitu svojih prava i sl., kaže se u prvom poglavlju *Opće deklaracije o ljudskim pravima*, koja je usvojena i proglašena rezolucijom *Generalne skupštine 217 A (III)* od 10. prosinca 1948. Datum usvajanja *Deklaracije* je ujedno i Međunarodni dan ljudskih prava.

Međunarodni dan
ljudskih prava

Opća ljudska prava su starija od bilo kojeg društva a ona su prirodna, temeljna i apsolutna (vrijede za sve). Ljudska prava su moralna prava opće naravi i pravna zaštita ljudskog dostojanstva. Kao takva su neotuđiva potreba čovjeka. Pravo je uvijek povezano sa slobodom. Možemo npr. ne koristiti slobodu govora, ali se ne možemo odreći slobode govora kao temeljnog ljudskog prava.

Vjernici triju velikih svjetskih vjeroispovijesti (židovstvo, kršćanstvo i islam) opća ljudska prava neizravno temelje na *Deset Božjih zapovijedi (Dekalog)*, koji na svoj način uvažavaju sve vjeroispovijesti, jer je Bog svakom ljudskom biću usadio u srce savjest kao nepisani naravni zakon po kojem trebaju razlikovati dobro i zlo. Za kršćane je važno da je Isus prihvatio zapovijedi i upozoravao na njihovu važnost. Iz kršćanskog kuta ove zapovijedi pripadaju Božjoj objavi a u isto vrijeme uče nas ljudskoj

čovječnosti. One prije svega izravno ističu ljudske dužnosti prema Bogu i bližnjemu a neizravno po naravnom zakonu su temelj ljudskim pravima i međudnosima.

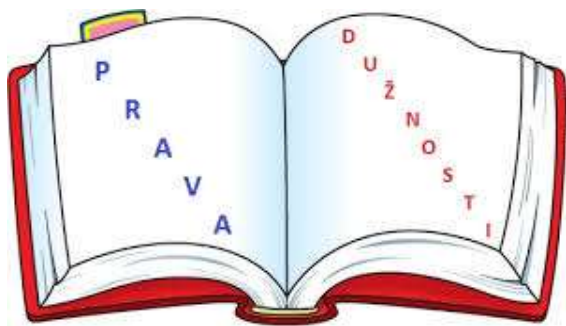
To nepisano a urezano u ljudsku dušu

u pisanoj formi donosi *Deset Božjih zapovijedi*, koje su za vjernike davno prije *Opće deklaracije* temelj i izvor ljudskih prava i dužnosti. Za kršćane je izvor svih ljudskih prava Božji zakon. U njima se ističe da je svaka osoba stvorena na sliku Božju, te kao takva ima pravo od drugih biti priznata kao slobodno i odgovorno biće, s punim pravnim identitetom svoje osobnosti. To poštovanje duguju svi svima. Zapovijedi imaju za kršćane svoje veliko značenje u okviru teologije Saveza. One su u biti ne promjenljive, te obvezuju uvijek i svugdje. One su smjernice i putokaz kako u slobodi živjeti u odgovornosti po ljubavi, kako ostvariti pravi ljudski odnos prema Bogu i ljudima, kako poštivati i živjeti sva tuđa ljudska prava, ali isto tako ukazivati na ljudske dužnosti. U svojoj dubini su tako isprepletene da svaka riječ i svaka zapovijed upućuje na cjelinu Božje poruke.

Ako usporedimo ova dva temeljna izvora ljudskih prava onda valja uočiti da *Opća deklaracija o ljudskim pravima* i obavezama nije dovoljno razgraničila dva pojma a pravima kao da je dala veću važnost, dok su dužnosti u njoj poprilično zapostavljene i zaboravljene. Odnos prava i dužnosti nije jednostavan. Neki naglašavaju da izravna prava nisu povezana uz ispunjenje dužnosti a drugi tvrde da svako pravo uključuje dužnost. U *Deklaraciji* se pojam „pravo“ pojavljuje čak 59 puta a „dužnost“ samo jednom (čl.29) u kontekstu dužnosti pojedinca prema zajednici. I sam naslov *Deklaracije* to svjedoči. Na drugoj strani dužnosti više potencira *Dekalog*. Ipak je puno normi *Dekaloga* uneseno u *Deklaraciju*. Kad bi čovjek u svemu ispunjavao *Dekalog Deklaracija* ne bi bila potrebna.

Načela *Dekaloga* vjernici ne smiju izjednačavati s državnim zakonima. Moralna načela većinske vjeroispovijesti i državni zakoni nisu baš na istoj razini. Ako ih se poistovjeti onda tu lagano može doći do negiranja prava na slobodu druge manje vjeroispovijesti. No, kriva interpretacija slobode ne uključuje pravo govoriti o drugima što mu drago. Nepoštivanje tuđe slobode je znak vlastitog ropstva, kidanja bratskih odnosa s drugima i drugačijima, te grijeh protiv Božje volje. Prava i slobode jedne osobe završavaju tamo gdje počinju prava i slobode druge osobe ili skupine. U drugome zapravo čovjek promatra svoj drugi „ja“! Zato bi bilo dobro da se vjeroispovijesti u bitnim interpretacijama međusobno nadopunjuju.

Čovjekov odnos prema pravima i dužnostima

Prava i dužnosti kršćani ne rastavljaju. Za njih je važna njihova međusobna sprega i povezanost. Pojam dužnost proizlazi iz riječi *dug* ili u glagolskoj formi *dugovati*. Ovaj *dug* temelji se na zajedničkom Stvoriteljskom daru života

kojeg smo dužni poštivati kako svoj vlastiti tako i tuđi život. Iz tog *duga* proizlaze dužnosti a iz dužnosti prava. Pravo i dužnost ne stoje u opreci. Odnose se slično kao subjekt i objekt.

Jednostavno rečeno: moja prava su ujedno i moja dužnost i obratno: moja dužnost su temelj moga prava. Drugi priznaju moja prava a ja priznajem svoje dužnosti prema drugima. Kako pravo tako i dužnost se uvijek odnosi na nekoga. Pravo je učinkovito snagom obveze kojoj odgovara te priznanjem i prihvaćanjem. Ljudska prava moraju se usklađivati s ljudskim potrebama a utemeljenost prava mjeri se poštivanjem dužnosti i ispunjavanjem obaveza. Tko ne prihvaća obvezu i dužnost odriče se prava. Za opće ljudsko dobro bitno je poštovanje i promicanje ljudskih prava i sloboda, naravno uz slobodnu odgovornost i izvršavanje dužnosti. Na taj način njihovo poštivanje postaje odskočna daska društvenom suživotu, razvoju društvenih dobara i vrijednosti kao što je blagostanje, mir, pravednost i sl. Pravednost je moralna krepost utemeljena na volji dati Bogu i bližnjemu što mu pripada snagom naravnog zakona. Temeljem takve pravednosti i savjesti kršćani poštuju pravo svake osobe. Savjest je za njih

zakon ljudske naravi koja nadilazi naš duh. Ona je Božji nutarnji glas i norma etičkog djelovanja. U čovjeku djeluje prije, za vri-jeme i poslije čina. Kod kršenja bilo kojih ljudskih prava savjest nas upozorava na krive puteve i poziva na kršćanske dužnosti u odgovornosti prema drugima.

Možda upravo na temelju *Deklaracije* čovjek današnjice svoja prava prečesto i prenaglašeno ističe a vrlo često zaboravlja na svoje obveze, jer dužnosti nisu uvijek ugodne, pa ih često prenosi na druge. Izgleda kao da prava čovjek pripisuje sebi a dužnosti samo drugome. To izgleda ljudski razumljivo, ali nije pravo kršćanski, te nije prihvatljivo, jer su naše dužnosti najčešće prava drugih. Iz kršćanske perspektive također zaboravljamo da kršenjem tuđih prava gazimo ljubav prema bližnjemu a sami očekujemo da ih bližnji prema nama poštuju a ako sam pogriješio da nam oprost. Starozavjetni mudri pisac Sirah, koji je živio i djelovao otprilike 200-tinjak godina prije Krista i koji je u starozavjetni okvir unosio puno grčke mudrosti, kaže: *oprosti nepravde svojemu bližnjemu, pa kad budeš molio grijesi će ti se oprostiti... kad s čovjekom sličnim sebi nemaš milosrđa, kako možeš moliti za svoje grijeh... misli na zapovijedi i ne mrzi na bližnjega i na Savez Svevišnjega, pa oprost krivicu*“ (Sir 27, 30-33). U istom duhu Isus daje novu zapovijed „*ljubite jedni druge kao što sam ja ljubio vas*“ (Iv 13,14).

Za kršćanina je zakon praštanje, jer nam Bog svima oprašta iako u odnosu na njega nemamo pravo na praštanje. U kršćanskom duhu svi ljudi imaju ista prava i iste dužnosti: pravo ljubiti i dužnost praštati. Samo Bog

nema nikakvih dužnosti prema nama, jer je naš Stvoritelj a nas opominje da nemamo pravo tražiti od drugoga što sami nismo kadri ispuniti prema drugome. Dužnost prema drugome, čitaj ljubav prema bližnjemu u formi praštanja, Isus ne ograničava. Bog nam bezgranično daruje svoju ljubav kroz praštanje i traži od nas da je i mi darivamo (Mt 18,21-35).

Naše je pravo i dužnost dostojno proslaviti blagdan Sv. Josipa Radnika, našeg nebeskog zaštitnika

PROSLAVA PATRONA SV. JOSIPA

ULM, crkva St. Georg, 01.05.2024. 11 h
HRVATSKI VRT: vanjska proslava od 13,30 h

- Svečanu Misu predvodi **vlč. Ilija Jokić, Ravensburg**
- Pod Misom pjevaju zborovi iz Ehingena i Ulma
- Poslije Mise zdravica, meza i kolo
- U Hrvatskom vrtu mogućnost jela i pića
- **Sportska natjecanja za djecu i odrasle, muške i ženske odbojka, mali nogomet, boćanje, konopac, dječje igre...**
- **Kulturno-zabavni program**
- **Narodno veselje i tombola**
- **Parkiranje kod vatrogasnog doma Grimmelfingen**

PRIPRAVA za PATRON u ULMU

- **Devetnica** u centru svakog dana počevši od 22.04. 2024. u 18 sati krunica a poslije Misa i pobožnost Sv. Josipu.
- **DUHOVNA OBNOVA s gosp. Mijom BARADA** od 26.-28.04. 2024. u velikoj dvorani St. Georg.

Krunica muževa i cjelonoćno klanjanje 06.04. od 18 h

**Susret seniora: Ehingen 17.04. od 15 h – Gemeindehaus
Ulm, 18.04. od 15 h Kleiner Saal**

Priprava prvopričesnika: 13. i 27.04; 05.05. predstavljanje u crkvama; 09.05. od 17 ispovijed i proba a slavlje Prve pričesti je 11.05. u 16 h u crkvi St. Georg, Ulm

PRVA PRIČEST JE BLAGDAN CIJELE ZAJEDNICE!

**Pozivamo sve mlade od 14 g. da se prijave za folklor mladih.
Prvi susret: Ulm, centar, 15.06.2024. od 14 h.**

NAJAVA SVIBANJSKIH POBOŽNOSI

U Ehingenu svake srijede u 17,30 h krunica i pobožnost a Misa je 08. i 22. svibnja 2024. poslije krunice.

U Ulmu je svake večeri u centru krunica i pobožnost u 18 h a Mise su: 03; 17; i 31. svibnja 2024.

TERMINI:

- 01.04.2024. – **Uskrсни ponedjeljak** – nedjeljni raspored
05.04.2024. – **Prvi petak** – Ulm: 18 h kru+isp+Misa+klanjanje
06.04.2024. – Ehingen: 11 h krštenje Brück
07.04.2024. – 2. uskrсна nedjelja – Bijela
08.04.2024. – Ulm, 18 h – priprava za krštenje
12.-13.-04.2024. – **Ehingen – Jägerhof – duhovna obnova mladih**
13.04.2024. – Ulm: **9,30 h – prvoprič.** – Ulm, 11,30 kršt. Matić
– **Laichingen: nema Mise – njem. Prva pričest**
14.04.2024. – 3. uskrсна nedjelja
17.04.2024. – Ehingen: 15 susret seniora + Misa
18.04.2024. – Ulm: 15 h susret seniora + Misa – kleiner Saal
20.04.2024. – **10 – 12 h - Zaručnički tečaj – kleiner Saal**
– Ehingen, 14 h: krštenje Berg Lia
21.04.2024. – 4. uskr. nedjelja – Ulm, Misa malo kasnije
22.-29.04.2024. – Ulm: 18 h - Devetnica Sv. Josipu
26.i 27.04.2024. – Ulm od 18 h: Gr.Saal, duh. Obn. s M.Barada
27.04.2024. – Ulm: **9,30 h – prvoprič.** – Laichingen: 16 h Misa
– Ehingen, 14 h krštenje Petonjić
28.04.2024. – 5. uskr. nedjelja – **Ulm: nastavak duh. obnove.**
– Ehingen, 9,15 krštenje Steidler Karl
01.05.2024. – **SV. JOSIP RADNIK** – patron Ulm: **11 Misa – Hr.Vrt.**
03.05.2024. – **Prvi petak** – Ulm: 18 h kru+isp+Misa+klanjanje
04.05.2024. – Ehingen, 14 h: kršt. Radovac – **Laichingen: 16 Misa**
– **Ulm: 18 h krun. muž. i cjelonoćno klanj. u centru**
05.05.2024. – 6. uskrсна nedjelja

MISNA NAKANE:

- 01.04.2024. – Ulm: + Anton i Ankica Kezele i za sve pok iz ob Perić
– Ehingen: na nakanu obitelji Majić
- 05.04.2024. – Ulm, 18 h: za duše u čistilištu
- 07.04.2024. – Ulm: + Miodrag i Todorka Bišćan
– Ehingen: za pok iz ob Šimurina
- 14.04.2024. – Ulm: + Janja i Ivo Oršolić
– Ehingen: za pok iz ob Neuwirth, Koški, Bosak i Geto
- 17.04.2024. – Ehingen (seniori): na nakanu sv. Anti (Ravnjak)
- 18.04.2024. – Ulm-seniori: za duše u čistilištu (Luja Oršolić)
- 21.04.2024. – Ulm: + Vesna Stražanac
– Ehingen: za pok iz ob Budak i Barišić
- 22.04.2024. – Ulm-devetnica: + Marijan (Mijan) Oršolić
- 23.04.2024. – Ulm-devetnica: + Janja Kopic
- 24.04.2024. – Ulm: + Mato Oršolić
- 25.04.2024. – Ulm: + Iljo, Marko, Damljo i Ivo Oršolić
- 27.04.2024. – **Ulm**: + Mara Baltić – **Lai**: na nakanu Leop. Mandić
- 28.04.2024. – Ulm: + Marija i Đuro Hozlinger
– EH: + Manda i Marko Bareš; + Katica i Juro Vuković
- 29.04.2024. – Ulm (centar): + Anto Šarić (Stanić)
- 30.04.2024. – Ulm: zahvala (Fabijan)
- 01.05.2024. – Ulm: + Anica Crvenković
- 03.05.2024. – Ulm: + Antun Halapa
- 04.05.2024. – Laichingen, 16 h: + Franjo Radman i + Franjo Stopić
- 05.05.2024. – Ulm: + Mara i Jozo Vuksanić
- 06.05.2024. – Ulm, 18 h: priprava za krštenje

ZARUČNIČKI TEČAJ:

20.04; 25.05; 08.06.2024.

**Dokumenti: Meldeschein, krsni-
(slobodni list), potvrda kumova**

Impressum:

Izdaje HKZ Ulm – Ehingen; tel. **0731-23933; 07391 -7558824**

Glavni i odgovorni urednik: vlč. Niko Ikić, tel. **01522 5488820**

Tehnička obrada: V. Vukadin – četvrtak: 13-17; Lj. Frigan – petak 9-12;

E-pošta: svetijosip.ulm@drs.de svetijosip.ehingen@drs.de web: www.kkgulm.de